

کاربرگ فارسی

پایه سوم

- محله ی ما
- زنگ ورزش
- آسمان آبی، طبیعت پاک
- آواز گنجشک ها
- بلدرچین و برزگر
- فداکاران
- کارنیک
- پیراهن بهشتی
- بوی نرگس
- یار مهربان
- نویسنده ی بزرگ
- ایران عزیز
- ایران آباد
- دریا
- اگر جنگل نباشد
- چشم های آسمان

واژگان درس ۱ (محلۀ ی ما)

کلمات هم خانواده

- خاص: خاصه، خواص
- خاصیت
- لحظه: لحظات

کلمات متضاد (مخالف)

- زود ≠ دیر
- جدید ≠ قدیم
- خارج ≠ داخل
- خنده ≠ گریه
- نیامده ≠ آمده
- خوشحالی ≠ ناراحتی
- انتها ≠ ابتدا

کلمات مترادف (هم معنی)

- برگزار شدن: انجام شدن، بر پا شدن
- انتها: پایان، آخر
- سنجاقک: حشره ای زیبا و تند پرواز
- با دو بال بلند و نازک، چشم های بزرگ و شاخک های بلند
- عادت: آنچه بر اثر تکرار، رفتار همیشگی انسان می شود.
- کینه: دشمنی کسی را در دل داشتن
- محله: قسمتی از شهر یا روستا
- صمیمی: همدل و مهربان
- فیروزه ای: به رنگ فیروزه (آبی متمایل به سبز)
- عظمت: بزرگی، شکوه
- بازارچه: بازار کوچک
- بوستان: باغ باصفا، جایی که گل های خوشبو در آن بسیار باشد.
- ثبت نام: نوشتن اسم، نام نویسی
- نگران: دلوایس
- قنادی: شیرینی فروشی

کاربرگ فارسی درس ۱ (محله ی ما)

پایه سوم

نام و نام خانوادگی:

کلمه های مهم املائی

فضا - انتها - قبلاً - محله - جا به جا - وسایل برگزاری - این قدر - نگران - اطراف بوستان
احساس - دکان - خوش حال - همراه - دقت - معرفی - صف - تعداد - بعضی - مواد غذایی
قنادی - گنبد - گلدسته - عظمت - جمعیت - ثبت نام - مسابقه ای - عادت - ناراحت - دروازه بان
خاطرات - بایستد - گوشه ای

۱ - هم معنی کلمه های زیر را بنویسید.

☐ خ
☐ خ
☐ ق
☐ ن

نگران ←	عادت ←	بوستان ←	ثبت نام ←
عظمت ←	محله ←	انتها ←	فیروزه ای ←
قنادی ←	بازارچه ←	اطراف ←	

۲ - متضاد (مخالف) کلمه های زیر را بنویسید.

☐ خ
☐ خ
☐ ق
☐ ن

نو ≠	شروع ≠	بسیار ≠	جوان ≠
دعا ≠	ایستاده ≠	با اشتیاق ≠	سخت ≠
قبلاً ≠	خوشحالی ≠		

۳ - با حروف (ظ - ض - ذ - ز) کلمه ها را کامل کنید.

☐ خ
☐ خ
☐ ق
☐ ن

برگ.....ار	ع.....مت	موادّ غ.....ایی	بع.....ی
------------	----------	-----------------	----------

۴ - جاهای خالی را با کلمه های داده شده کامل کنید.

(مواد غذایی - بازارچه - اطراف - نان - مغازه - کتاب - صف لباس)

امید همراه پدرش از خانه خارج شد. او با دقت به نگاه می کرد.

بوی تازه می آمد. چند نفری در نانوایی ایستاده بودند. امید و پدرش، کمی

جلوتر به رسیدند. بازارچه تعداد زیادی و دکان کوچک و بزرگ داشت. بعضی

از آن ها و کیف و کفش می فروختند و بعضی دیگر، و دفتر، چندتایی هم

..... داشتند.

☐ خ

☐ خ

☐ ق

☐ ن

☐ خ

☐ خ

☐ ق

☐ ن

۵ - حروف درهم ریخته را مرتب کنید تا معنای کلمه را پیدا کنید.

بزرگی: (ظ م ت ع) نام نویسی: (م ث ت ن ا ب)

دوروبر: (ط ا ر ف ا) شوق و علاقه (ق ا ت ش ی ا)

۶ - جدول زیر را با استفاده از نشانه های جمع کامل کنید.

واژه	ها	ان	ات
موجود			
مغازه			
بزرگ			
لحظه			
مادر			

☐ خ

☐ خ

☐ ق

☐ ن

۷ - با دیدن و شنیدن کلمه های زیر به یاد چه چیزهایی می افتید؟ آن ها را بنویسید.

ماشین	←		←		←		←	
پارک	←		←		←		←	
مدرسه	←		←		←		←	

☐ خ

☐ خ

☐ ق

☐ ن

واژگان درس ۲ (زنگ ورزش)

کلمات هم خانواده

- ماهر: مهارت، ماهرانه
- نظر: منظره، منظور، مناظر
- مخصوص: مخصوصاً، خصوصی، اختصاصی، خاص
- رتبه: مرتبه، مرتب، ترتیب

کلمات متضاد (مخالف)

- آغاز ≠ پایان
- سرما ≠ گرما
- غروب ≠ طلوع
- سختی ≠ آسانی
- روز ≠ شب
- راستگو ≠ دروغگو
- مفید ≠ مضر
- فایده ≠ ضرر

کلمات مترادف (هم معنی)

- آغاز: شروع
- بحث: گفت و گو
- پیوسته: پی در پی، به دنبال هم
- ماهرانه: با مهارت، استادانه
- جلب نظر کردن: جلب توجه کردن، نگاه کسی را به سوی خود کشاندن
- حرفه ای: کسی که در کاری مهارت دارد، انجام کار در حد خیلی خوب و دقیق، ماهر
- نرم نرمک: آهسته، آرام آرام
- مفید: پرفایده
- منظم: مرتب و با نظم
- مهارت: توانایی انجام کاری به نحو شایسته
- موضوع: آنچه درباره ی آن گفت و گو می‌شود.
- مربی: کسی که چیزی را یاد می‌دهد.

به نام خداوند رنگین کمان

کاربرگ فارسی درس ۲ (زنگ ورزش)

پایه سوم

نام و نام خانوادگی:

کلمه های مهم املائی

حالا - پاییزی - گذشته - آغاز - معلم - بچه ها - موضوع - مهم - بحث - علاقه - گفت و گو
نظم - ترتیب - حرفه ای - بسکتبال - بخواهی - تصمیم - اما - نظرم - جلب - محلّ - مخصوص
گذاشتیم - سالن اصلی - ماهرانه - طول - برگزار - رتبه - جنب و جوش - راهنمایی - درباره

۱ - هم معنی کلمه های زیر را بنویس.

☐ خ	← آب تنی	← مربّی	← پیوسته
☐ خ	← نام نویسی	← مهارت	← باستانی
☐ ق	← مأمور	← ماهرانه	← آغاز
☐ ن	← قنّادی	← حیرت	← شبیه
	← جنب و جوش	← بحث	← نرم نرمک
		← حرفه ای	← جلب توجه

۲ - متضاد (مخالف) کلمه های زیر را بنویسید.

☐ خ	قوی ≠	پایان ≠	دشمن ≠
☐ خ	طلوع ≠	رفت ≠	بیماری ≠
☐ ق		اوّل ≠	اصلی ≠
☐ ن			

۳ - با استفاده از متن درس جاهای خالی را کامل کنید.

☐ خ

☐ خ

☐ ق

☐ ن

بچه ها، امروز زمین برای و ورزش مناسب نیست.

دلم می‌خواهد همه با در بحث امروز شرکت کنید.

اگر ورزشی را با نظم و ترتیب و انجام دهیم، می‌توانیم در آن پیشرفت کنیم.

جلوی در نوشته ای را جلب کرد. « به خود شنا بیاموزید. »

من برای به دست آوردن بهترین تلاش خواهم کرد.

☐ خ

☐ خ

☐ ق

☐ ن

۴ - مکان های مرتبط را هم رنگ کنید.

نمازخانه

دانشگاه

مکان ورزشی

مکان دینی

مکان آموزشی

مکان فرهنگی

ورزشگاه

سینما

۵ - کامل کنید.

☐ خ

☐ خ

☐ ق

☐ ن

من همراه خانواده‌ام، برای دیدن پدر بزرگ به روستا رفتم

..... همراه خانواده‌ات، برای دیدن پدر بزرگ به روستا

او همراه، برای دیدن پدر بزرگ به روستا

ما همراه برای دیدن پدر بزرگ به روستا

..... همراه خانواده‌تان، برای دیدن پدر بزرگ به روستا

..... همراه خانواده‌شان، برای دیدن پدر بزرگ به روستا

۶ - جمله های زیر را با کلمه های مناسب کامل کنید.

☐ خ

☐ خ

☐ ق

☐ ن

..... در دوره های آموزشی شنا، نام نویسی کردم.

..... در دوره های آموزشی شنا نام نویسی کرد.

تو و مادرت در دوره های آموزشی شنا،

ما در دوره های آموزشی شنا،

« مارمولک »

یک روز صبح دو تا مارمولک در حیاط مزرعه ای به دنبال جایی می‌گشتند تا در آن جا زیر نور خورشید دراز بکشند. آن ها روی دیوار طویله جایی را پیدا کردند و زیر آفتاب به خواب عمیقی فرو رفتند.

خواب آن ها چنان عمیق بود که متوجه نشدند و کم کم از روی دیوار سر خوردند و در کاسه شیری که صاحب مزرعه تازه از گاو دوشیده بود افتادند. مارمولک ها از خواب پریدند و خود را در ظرف شیر دیدند. ترسان و هراسان دست و پا زدند بلکه خود را نجات دهند، اما دیواره ی کاسه چنان صاف بود که هر بار که خود را به آن می‌رساندند و می‌خواستند بالا بروند، دوباره داخل شیر می‌افتادند.

مارمولک اول گفت: «این همه دست و پا زدن چه فایده دارد؟ ما که نمی‌توانیم از این جا بیرون برویم...» پس از تلاش دست کشید و در ظرف شیر غرق شد. دومی با خودش گفت: «تا موقعی که زنده‌ام دست از تلاش و کوشش برنمی‌دارم.» او با تمام قدرت دست و پا میزد. مدت زیادی تلاش کرد. کم کم بر اثر تکان های زیادی که می‌خورد، شیر حالت خامه پیدا کرد و خامه کم کم به تکه های کره تبدیل شد، مارمولک خود را روی کره انداخت و توانست از ظرف شیر بیرون برود و نجات پیدا کند.

با توجه به داستان «مارمولک ها» به سوال ها پاسخ دهید.

الف) چگونه مارمولک ها در کاسه ی شیر افتادند؟

ب) مارمولک دوم چگونه نجات پیدا کرد؟

ج) چه نتیجه ای از کار مارمولک دوم می‌گیری؟

د) کلمات جمع را از متن «مارمولک ها» پیدا کنید و بنویسید.

☐ خ خ
☐ خ
☐ ق
☐ ن

واژگان درس ۳ (آسمان آبی طبیعت پاک)

کلمات هم خانواده

- اهمیت: مهم
- معلم: عالم، علم، علوم، معلوم
- اطراف: طرف
- درس: مدرسه، مدرس، تدریس
- ربط: رابطه، ارتباط، مرتبط، مربوط

کلمات متضاد (مخالف)

- خوشحال ≠ ناراحت
- نشاط ≠ ناراحتی
- آلودگی ≠ پاکی، پاکیزگی
- تمیز ≠ کثیف
- وحشی ≠ اهلی
- روان ≠ ساکن

کلمات مترادف (هم معنی)

- آشغال: زباله
- اطراف: دور و بر
- دلپذیر: پسندیده
- دلنشین: خوشایند
- غرق شدن: فرو رفتن و خفه شدن در آب
- دامنه ی کوه: بخش شیب دار پایین کوه
- لذت: حالت خوشایند و خوب
- نشاط: شادی: شادابی
- باعث: دلیل، سبب
- روان: رونده، جاری
- گویا: رسا و روشن، آشکار
- نگریست: نگاه کرد
- آلودگی: کثیفی
- جوی: گذرگاه باریکی که آب از آن می‌گذرد.
- طراوت: تازگی
- قله: نوک کوه
- ایزد: خدا

کاربرگ فارسی درس ۳ (آسمان آبی، طبیعت پاک)

پایه سوم

نام و نام خانوادگی:

کلمه های مهم املائی

دامنه ی کوه - معلّم - یادداشت - خواست - اطراف - قلّه - هفته ی گذشته - غرق - هم فکری
بعد - سعید - مسعود - اوّل - بخواند - نشاط - جوی - حیوانات - محیط - عادت - اما - بعضی
تمیز - همراه - آشغال - زباله - باعث - علاوه - علمی - محلّه - تشکّر - گویا - ایزد - لذت بخش
وحشی - اهمیّت - دلپذیر - طبیعت - صدا

۱ - هم معنی کلمه های زیر را بنویسید.

محیط	گویا	هم فکری
دلپذیر	باعث	طبیعت
گزارش	نشاط	دل نشین
گردش علمی	اهمیت	آشغال
لذّت	پونه های وحشی	غرق شدن

۲ - هم خانواده ی کلمه ای زیر را بنویسید.

علم =	منظره =	مشغول =	خطر =
معلوم =	احوال =	انواع =	تشکّر =

۳ - مخالف (متضاد) کلمه های زیر را بنویسید.

وحشی ≠	گروهی ≠	بی صبرانه ≠	شاد ≠
آلودگی ≠	ناراحت ≠	گذشته ≠	ترس ≠

۴ - جمله های نامرتب زیر را مرتب کنید.

الف) بی صبرانه - معلّم - دانش آموزان - منتظر - پیشنهاد - بودند - جالب - و - جدید.

ب) اهمیّت - پاکیزگی - به - بچه های عزیز - که - شما - می‌دهید - خوشحال.

- ☐ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

۵ - کلمه های زیر را بخوانید و طبقه بندی کنید.

نظم - ربط - عالم - رابط - مدرّس - شکر - منظم - معلّم - مدرسه - مربوط

مدارس - تشکر - ناظم

--	--	--	--	--

- ☐ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

۶ - هر عبارت را مانند نمونه با نشانه ی « ی » یا « ـِ » کامل کنید و در جدول بنویسید.

« ی »	« ـِ »

کلاه سفید - زنبور عسل - هفته قبل

صحن مسجد - مورچه کوچک - محلّه قدیمی

کنار جاده - مطالعه کتاب

- ☐ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

۷ - مانند نمونه انجام دهید.

زنده ← زندگی نماینده ← آلوده ← پاکیزه ←

- ☐ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

۸ - جمله های گفتاری زیر را به نوشتاری تبدیل کنید.

اگه آدما همیشه پاکیزه و تمیز باشن، مریض نمی‌شن.

اون نمی‌تونه دوچرخه شو تعمیر کنه.

- ☐ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

۹ - با هر دسته از کلمه های بهم ریخته ی زیر یک کلمه بساز.

ا ش د ه ب ی ت ر ← د ا ش ا ت ی د ←

واژگان درس ۴ (آواز گنجشک)

کلمات هم خانواده

- سلامت: سلام، سلامتی، سالم
- مشورت: شورا، مشاور، مشاوره
- موضوع: وضع، وضعیت، موضوعات
- دقت: دقیق
- موفق: موفقیت
- منتظر: انتظار، انتظارات
- خنده: خندیدن، لبخند
- انتخاب: منتخب، انتخابات
- بسیار: بسی، بسا
- مشغول: شغل، مشاغل
- طرف: اطراف
- حاضر: حضور، احضار، حاضران
- مسئله: سوال، مسائل

کلمات متضاد (مخالف)

- خنده ≠ گریه
- قشنگ ≠ زشت
- پایان ≠ شروع
- آرام ≠ شلوغ
- سکوت ≠ سر و صدا
- خواب ≠ بیدار
- کاهش ≠ افزایش
- گوش خراش ≠ گوش نواز
- دورتر ≠ نزدیکتر
- بالا ≠ پایین
- غصه ≠ شادی
- پر ≠ خالی

کلمات مترادف (هم معنی)

- احوال پرسی: حال و احوال کسی را پرسیدن
- بسیار: خیلی، زیاد
- بی صبرانه: بدون تحمل
- مشورت: نظر کسی را خواستن
- زیان آور: چیزی که زیان می‌رساند
- آلودگی صوتی: هر صدای بدی که انسان را آزار می‌دهد.
- آزرده: رنجیده، ناراحت
- گوش خراش: صدای بسیار شدید و آزار دهنده
- منتظر: چشم به راه
- ترقه: نوعی بمب دست ساز کوچک
- تشکجه: تشک کوچک
- سکوت: خاموشی
- آهسته: آرام
- حاضر: آماده، آنکه غایب نیست
- غصه: غم و اندوه
- نماینده: کسی که از طرف کسی یا گروهی کاری انجام می‌دهد.

کاربرگ فارسی درس ۴ (آوای گنجشک)

پایه سوم

نام و نام خانوادگی:

کلمه های مهم املائی

تلویزیون - حرکت - فشفسه ها - منتظر - علمی - مربی - بچه ها - موضوع - لحظه - محله - علاقه
آلودگی صوتی - تعجب - عضو - راحله - کنجکاوی - نظم - سمت - توضیح - درباره - بوق -
ناراحت - کارخانه - عادت - دقت - آسیب - مورد - بحث - البته - مواظب - مشغول - گفت و گو
خودتان - منظم - هواپیما - گوش نواز - اتومبیل - ضبط صوت - انواع - بعضی - صبا - موفقیت
لباس شویی - باعث - اضافه - گوش خراش - ترقه ها - تشکر - زیان آور - یادداشت - احوال پرسی

۱ - هم معنی کلمه های زیر را بنویسید.

☐ خ	گوش خراش	آلودگی صوتی
☐ خ	کنجکاوی	مشورت
☐ ق	منتظر	آلودگی
☐ ن	احوال پرسی	روزنامه دیواری
	سکوت	ترقه
	منظم	

۲ - هم خانواده ی کلمه های زیر را بنویسید.

☐ خ	مشغول =	منتظر =	ترتیب =
☐ خ	صبر =	تعجب =	نظم =
☐ ق	ممکن =	انتخاب =	سکوت =
☐ ن			

۳ - متضاد (مخالف) کلمه های زیر را بنویسید.

آرام ≠ رسید ≠ پایان ≠ سکوت ≠ بهترین ≠

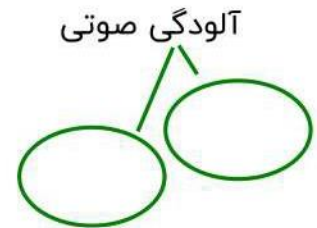
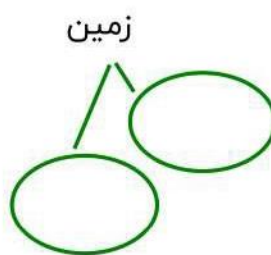
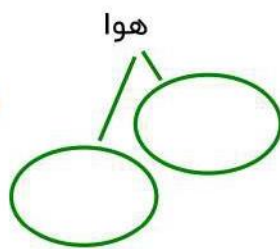
۴ - نام دخترانی که در متن درس آمده است را به ترتیب حروف الفبا بنویسید.

۵ - با توجه به متن درس، جاهای خالی را کامل کنید.

در این صدای بلندگوی وانت سبزی فروش در کلاس و صدای
خنده ی بلند شد. زهرا نماینده ی گروه که به خواندن کتاب های علمی
..... داشت، گفت: «به نظر من بهترین روزنامه دیواری است.»

۶ - عبارات زیر را بخوانید و با توجه به آن ها جاهای خالی را کامل کنید.

کیسه ی نایلونی - دود کارخانه ها - بطری خالی - دود ماشین - بوق ماشین - صدای بلند تلویزیون

۴ - جمله های نامرتب را مرتب کنید.

آزرده - آلودگی صوتی - صدایی - هر گونه - کند - است - که - را - انسان
منتظر - سوم - کلاس - بی صبرانه - بودند - مربی - بچه های - بهداشت

۵ - جمله ها را با توجه به کلمه های داخل کمانک تغییر دهید.

من در حیاط مدرسه زیر آفتاب ایستاده بودم. (شما - باران)

پارسال یکی از بهترین خاطرات من، جشن تکلیفم بود. (سال آینده - آن ها)

۶ - در جاهای خالی از نشانه های نگارشی مناسب استفاده کنید.

نماینده ی دانش آموزان گفت () () چه خوب است که در مدرسه ساعت هایی برای شناخت احساسات و راه های کنترل آن ها داشته باشیم () () معلّم با تعجب گفت () () واقعاً شما دوست دارید یک ساعت اضافه در مدرسه بمانید و درس بخوانید () () ستاره با اجازه ی دوستانش جواب داد () () البتّه به شرط اینکه به ما آگاهی دهید که چه طور شادی () خشم () ناراحتی و عصبانیت خودمان را کنترل کنیم () () مریم ادامه داد () () اگر این آموزش ها با نمایش و تمرین باشد، همگی به خوشحالی و علاقه در کلاس شرکت خواهیم کرد () ()

۷ - هر ترکیب را با یکی از نشانه های (ی) و (ای) کامل کنید و در جدول قرار دهید.

لحظه - بسیار - گوش نواز - صوت - کارخانه - همسایه - برزگر

ای	ی

۸ - با شنیدن « کار گروهی » به یاد چه کلماتی می‌افتی؟ آن ها را بنویسید.

- ☐ خ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

ناشکری گوزن و روباه

روباه و گوزنی از پاهای خود راضی نبودند. روباه همیشه با حسرت می‌گفت: «پاهای من خیلی کوتاه است و نمی‌توانم بالای درخت هارا ببینم.» و گوزن همیشه غر می‌زد: «پاهای من خیلی بلند است و موقع دویدن شاخ‌هایم به شاخه‌های درختان گیر می‌کند.»

یک روز آن‌ها پاهایشان را باهم عوض کردند. روباه با پای بلند و سم‌دارش به طرف مرغداری رفت اما سگ‌ها صدای پایش را شنیدند و به دنبالش دویدند. روباه بیچاره آن شب گرسنه ماند و تا صبح شکمش قار و قور کرد. گوزن هم که با پاهای جدیدش قدش کوتاه شده بود، نتوانست برگ درخت‌ها را بخورد و از گرسنگی ضعف کرد.

روز بعد روباه و گوزن پاهایشان را عوض کردند و دیگر هیچ شکایت نکردند.

با توجه به داستان به سوال‌ها پاسخ دهید.

الف) چرا گوزن از پاهای خود راضی نبود؟

ب) چرا روباه از پاهای خود راضی نبود؟

ج) از این داستان چه نتیجه‌ای می‌گیرید؟

- ☐ خ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

درست و نادرست بودن جمله‌های زیر را مشخص کنید.

الف) روباه تا صبح گرسنه ماند. ☐ درست ☐ نادرست

ب) گوزن با پاهای بلندش به مرغداری رفت. ☐ درست ☐ نادرست

واژگان درس ۵ (بلدرچین و برزگر)

کلمات هم خانواده

- نگران: نگرانی
- خراب: تخریب، خرابی، خرابه
- انتظار: منتظر
- خویش: خویشاوند
- خواهش: خواستن، خواستار، خواهان
- ترس: ترسو، ترسیدن
- ماندن: ماندگار، ماندنی، مانا
- تعجب: متعجب، عجیب
- دلیل: استدلال
- خطر: خطرناک، مخاطره، اخطار
- تصمیم: مصمم
- فهمیدن: فهم، فهمیم، تفاهم

کلمات متضاد (مخالف)

- رفتن ≠ برگشتن
- نگرانی ≠ آرامش
- خراب ≠ آباد، سالم
- ترس ≠ شجاعت
- تیز ≠ کند
- ماندن ≠ رفتن

کلمات مترادف (هم معنی)

- کشتزار: مزرعه
- صحرا: بیابان
- لانه: آشیانه
- غذا: تغذیه
- صاحب: مالک
- نزد: پیش
- درو: چیدن و قطع کردن ساقه های گندم و ...
- خراب: ویران
- برزگر: کشاورز، دهقان
- خویشان: اقوام، فامیل
- خواهش: درخواست
- آشیانه: لانه
- کمک: یاری
- انتظار: صبر، امید، توقع
- تعجب: شگفتی
- دلیل: علّت
- ده: روستا
- دلیل: علّت، سبب

به نام خداوند رنگین کمان

کاربرگ فارسی درس ۵ (بلدرچین و برزگر)

پایه سوم

نام و نام خانوادگی:

کلمه های مهم املائی

خطر - انتظار - صحرا - دنبال غذا - آشیانه - جای ماندن - خود - نزد همسایه ها - درو - داس -
بخواهد - برزگر - بلدرچین - خویشان - تعجب - تصمیم - صاحب کشتزار - اما - خواهش

۱ - هم معنی کلمه های زیر را بنویسید.

☐ خ
☐ خ
☐ ق
☐ ن

خویشان ←	صحرا ←	درو ←
خواهش ←	کشتزار ←	دهقان ←
آشیانه ←	برزگر ←	

۲ - هم خانواده ی کلمه های زیر را بنویسید.

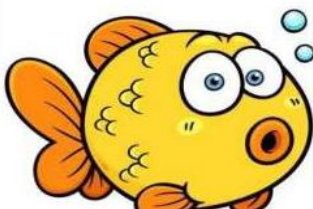
☐ خ
☐ خ
☐ ق
☐ ن

خراب =	صبر =	خطر =
انتظار =	تعجب =	دلیل =

۳ - متضاد (مخالف) کلمه های زیر را بنویسید.

☐ خ
☐ خ
☐ ق
☐ ن

شرق ≠	خراب ≠	نزدیک ≠
معلوم ≠	امید ≠	طلوع ≠
پیدا ≠	ظلم ≠	

۴ - داستان زیر را بخوانید و نشانه ی نگارشی را در جاهای خالی قرار دهید.

روز زیبایی است () یک دسته قورباغه در جنگل بازی می‌کنند () ناگهان سه تا از قورباغه ها داخل گودالی می‌افتند () قورباغه های دیگر دور گودال جمع شده‌اند و آن ها را تماشا می کنند () قورباغه های داخل گودال بالا و پایین می‌پرند و تلاش می‌کنند تا بیرون بیایند ()

☐ خ خ

☐ خ

☐ ق

☐ ن

یکی از قورباغه های خارج گودال می‌گوید () () زحمت نکشید () تلاش نکنید ()

شما نمی‌توانید از چاله بیرون بیایید () () چند قورباغه ی دیگر هم حرف های او را

تکرار می‌کردند () دو تا قورباغه های داخل گودال ناامید شدند و دست از کوشش برداشتند ()

اما یکی از قورباغه ها همچنان تلاش می‌کرد تا این که بعد از چند ساعت قورباغه ی امیدوار موفق شد از چاله بیرون بیاید ()

۵ - مشخص کنید هر جمله چه زمانی را نشان می‌دهد.

آن ها خودشان را برای مسابقه آماده می‌کنند. ☐ گذشته ☐ حال ☐ آینده

من به مادرم در تمیز کردن خانه کمک می‌کنم. ☐ گذشته ☐ حال ☐ آینده

سارا پس از انجام تکلیفش به خانه می‌رفت. ☐ گذشته ☐ حال ☐ آینده

علی در حال غذا خوردن است. ☐ گذشته ☐ حال ☐ آینده

نرگس تمرینات ریاضی را به راحتی حل کرد. ☐ گذشته ☐ حال ☐ آینده

☐ خ خ

☐ خ

☐ ق

☐ ن

۶ - کلمه های زیر را به دو شکل بخوانید و با آن ها جمله بسازید.

عالم

کشتی

☐ خ خ

☐ خ

☐ ق

☐ ن

۷ - هر ترکیب را با نشانه ها (ی) یا (_) کامل کنید و در جدول قرار دهید.

کتاب درسی - جوجه بلدرچین - بسته آموزشی - داس تیز - لانه ما - صاحب کشتزار

(ی)

(_)

☐ خ خ

☐ خ

☐ ق

☐ ن

واژگان درس ۶ (فداکاران)

کلمات هم خانواده

- نجات: ناجی
- خطر: خطرناک، اخطار، مخاطره
- سبب: اسباب، مسبب
- جاودانه: جاودان، جاوید
- فداکار: فداکاری، فدا کردن
- افتخار: فخر، افتخار آفرین، مفتخر، فاخر
- شهید: شهادت، شاهد
- موفقیت: موفق، توفیق
- اشتیاق: شوق، مشتاق
- اشغال: اشغالگر، مشغول، شغل، اشتغال
- مدرسه: درس، تدریس، مدرس
- دلیرانه: دلیر، دلاور
- متوجه: توجه، توجیه
- حرکت: تحرک، متحرک، تحریک
- سرعت: سریع

کلمات متضاد (مخالف)

- همیشه ≠ هرگز
- فراوان ≠ کم، اندک
- موفقیت ≠ شکست
- اشتیاق ≠ بی‌علاقگی
- جنگ ≠ صلح
- پیشروی ≠ عقب نشینی
- دلیر ≠ ترسو
- غروب ≠ طلوع
- به سرعت ≠ به آرامی، به کندی
- حتمی ≠ احتمالی
- شجاع ≠ ترسو
- شریف ≠ بی شرف
- دوست داشتنی ≠ نفرت انگیز

کلمات مترادف (هم معنی)

- هم نوعان: افرادی که از یک نوع هستند، هم جنس
- سبب: علت
- فداکاری: از خود گذشتگی
- جاودانه: همیشگی، جاوید، ماندگار
- افتخار: آنچه باعث سربلندی شود
- فراوان: زیاد، بسیار
- سرمشق: الگو
- موفقیت: پیروزی
- به پایان رساندن: تمام کردن
- علت: دلیل، سبب
- اشتیاق: شور و شوق، علاقه
- ثبت نام: نام نویسی
- آغاز: شروع
- آزار: اذیت
- آرام و قرار: آرامش
- اشغال: جایی را به زور گرفتن
- اشغالگر: کسی که جایی را به زور گرفته است.

کلمات هم خانواده

- واقعه: واقع، وقوع، واقعیت
- شعله: مشعل
- عدّه: عدد، تعداد
- شریف: شریفه، شرف، تشریف
- احترام: محترم، حرمت

کلمات متضاد (مخالف)

کلمات مترادف (هم معنی)

- آغوش: بغل
- نارنجک: نوعی بمب دستی
- تانک: نوعی خودروی جنگی
- فدا کردن: قربانی کردن
- پیشروی: جلو رفتن
- قدس سره: روحش شاد و مطهر باد
- طفل: کودک
- دلیرانه: شجاعانه
- ریزش: پایین ریختن
- چوب دستی: عصا
- فانوس: نوعی چراغ نفتی
- حتمی: قطعی
- مزرعه: کشتزار
- واقعه: حادثه
- شریف: با شرف، بزرگوار

کاربرگ فارسی درس ۶ (فداکاران)

پایه سوم

نام و نام خانوادگی:

کلمه های مهم املائی

خطر - سبب - ذهن - جاودانه - افتخارآفرین - سرمشق - چراغ - حتی - سهام خِیام - اشتیاق
ریزعلی خواجوی - حسن امیدزاده - هویزه - باهوش - موفقیت - درس خوان - علت - واقعه - جنگ
- تحمیلی - اشغال - عده ای - آرام وقرار - آزار - گلوله - فداکار - آغوش - نارنجک - زنجیر تانک -
محمد حسین فهمیده - پیشروی - طفل - پاییزی - مزرعه - شعله - متوجه - قطار - حتمی - نجات
- هم نوعان - مسیر - سرعت - سمت - معلم شجاع - فانوس - احترام می گذاریم آغاز

۱ - هم معنی کلمه های زیر را بنویسید.

اشغال	واقعه	هم نوعان
جاودانه	جنگ تحمیلی	نارنجک
دلیرانه	افتخارآفرین	آغوش
پیشروی	فداکار	اشتیاق
فانوس	افتخار	شریف
طراوت	جلوگیری	حتمی

۲ - هم خانواده ی کلمه های زیر را بنویس.

اثر =	شهادت =	ادعا =	اشتیاق =
نجات =	طفل =	افتخار =	احترام =

۳ - متضاد (مخالف) کلمه های زیر را بنویسید.

آرام ≠	باهوش ≠	فراوان ≠	دشمن ≠
سرد ≠	گرفتار ≠	غروب ≠	کوچک ≠

۴ - کدام یک از کلمه های زیر را می توان با « کش » ترکیب کرد؟ دور آن ها خط بکشید.

دریا - نفت - دست - درس - آب - بهار - هوا

با یکی از کلمه ها یک جمله بنویس:

۵ - با حرف آخر کلمه ی نوشته شده، کلمه ی جدید بسازید. (سعی کنید از متن درس پیدا کنید.)

فانوس ← سهام ← ← ←

۶ - هر جمله را با توجه به کلمه ی داده شده تغییر دهید.

الف) آراین در یک مسابقه ی ورزشی شرکت می کند.

..... (چند سال قبل)

ب) سروش و سینا به همراه معلمشان به نمایشگاه میروند.

..... (دو هفته ی قبل)

۷ - فعل های زمان حال را به فعل های زمان گذشته وصل کنید.

● گذشته	● حال
● خندیدم	● شکر می کند
● گوش کردید	● می دود
● شکر کرد	● می خندیم
● درس خواندم	● گوش می کنید
● می دوید	● درس می خوانم

۸ - جاهای خالی را با کلمه ی مناسب کامل کنید.

- ☐ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

..... + کش ← : وسیله ای است که دود را از خانه بیرون می‌کشد.
 + ← : وسیله ای است که هوا را جا به جا می‌کند.
 + ← نفت کش : وسیله ای است که با آن نفت را می‌کنند.

۹ - جمله های زیر را کامل کنید.

دیروز با دوستم به کتابخانه

- ☐ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

هفته ی گذشته معلّم فداکاری جان دانش آموزان را نجات
 سی سال پیش عده ای با پرتاب سنگ از شهر و کشور خود دفاع
 من دو روز قبل کلاس نقاشی را با موفقیت به پایان
 همان طور که دقّت کردی، همه ی رویدادها در زمان گذشته اتفاق افتاده

۱۰ - چهار کلمه از درس، در این جدول قرار دارد. آن ها را پیدا کن و بنویس.

- ☐ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

ش	ج	ا	ع	ن
ط	خ	ط	ر	ج
ف	چ	د	د	ا
ل	م	س	ض	ت

۱۱ - کدام موضوع مناسب تر با تصویر است؟ هر کدام را که انتخاب کردی درمورد آن یک بند بنویس.

الف) پسر بازیگوش ب) دانش آموز کنجکاو ج) افتخارآفرین

- ☐ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

واژگان درس ۷ (کار نیک)

کلمات هم خانواده

- مختلف: اختلاف، خلاف، مخالف
- باخبر: خبر، بی‌خبر، اخبار، خبردار
- عجب: عجیب، تعجب، متعجب
- دقت: دقیق
- نرم: نرمی، نرمش
- تعجب: عجیب، متعجب، عجب
- خسته: خستگی
- معلوم: علم، عالم، معلّم
- زنده: زندگی
- ناراحت: راحت، استراحت، ناراحتی
- فکر: متفکر، تفکر

کلمات متضاد (مخالف)

- مختلف ≠ مشابه، یکسان
- نزدیک ≠ دور
- باخبر ≠ بی‌خبر، ناآگاه
- معمولی ≠ ویژه، خاص
- پر ≠ خالی
- نرم ≠ سفت، سخت
- خسته ≠ سرحال
- جوانان ≠ پیران
- بزرگ ≠ کوچک
- زنده ≠ مرده
- قوی ≠ ضعیف
- درست ≠ نادرست، غلط، اشتباه
- ناراحت ≠ خوش حال، شاد، راحت

کلمات مترادف (هم معنی)

- فرمانروا: حاکم
- باخبر: آگاه
- معمولی: عادی
- با صفا: با طراوت
- گودال: چاله
- اندر آن: در آن
- ز: از
- جوز: گردو
- تعجب: شگفتی
- بار: میوه
- به بار آمدن: میوه دادن
- موضوع: مسئله
- ناراحت: غمگین
- کاموا: نوعی نخ کلفت که با آن لباس های زمستانی می‌بافند
- عاقبت: سرانجام
- غصه: غم و اندوه

کاربرگ فارسی درس ۷ (کار نیک)

پایه سوم

نام و نام خانوادگی:

کلمه های مهم املائی

فصل - معمولی - تصمیم - آن وقت - با صفا - عجب - ناراحت - همان طور - دقت - تعجب
گودال - اندر - بخورید - عمر - جوز - فرمانروا - مدتی - قوی - طول - موضوع

۱ - هم معنی کلمه های زیر را بنویسید.

جوز	گودال	به بار آمدن
سرحال	فرمانروا	اندر آن
موضوع		

۲ - هم خانواده ی کلمه های زیر را بنویسید.

موضوع =	عجب =
مختلف =	زندگی =

۳ - متضاد (مخالف) کلمه های زیر را بنویسید.

کاشت ≠	زنده ≠	قوی ≠	پر ≠
دور ≠	باخبر ≠	نرم ≠	گذشته ≠

۴ - حروف اول کلمه ها را به ترتیب پشت سر هم بگذارید تا کلمه ی جدید ساخته شود.

معمولی - همان طور - روز - بخورند - آن وقت - ناراحت

۵ - به انتهای هر کلمه « سر » اضافه کنید و جمله بسازید.

- ☐ خ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

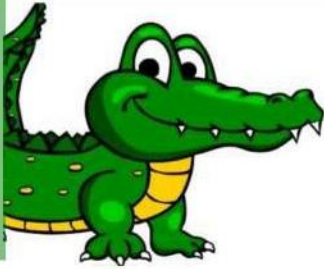
..... + مایه ← :

..... + گرم ← :

..... + سخت ← :

۶ - مانند نمونه، با توجه به متن درس، جدول را کامل کنید.

- ☐ خ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

ترکیب با (ی)	ترکیب با (ر)
زمان های دور	لباس معمولی

۷ - جمله های نامرتب زیر را مرتب کنید.

- ☐ خ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

طول می کشد - که - میوه - این - چند سال - بدهند - درخت .

او - می رفت - برای - مختلف - همیشه - تفریح - شهرهای - به .

۸ - هر جمله را با توجه به کلمه ی داده شده تغییر دهید.

دیروز با تیم فوتبال دبستان مسابقه دادیم.

..... (فردا)

آن ها تابستان گذشته به شیراز سفر کردند.

..... (آینده)

من کتابم را در حیاط مدرسه جا گذاشتم.

..... (خانه)

حمید میوه را با دوستش نصف کرد.

..... (سیب)

- ☐ خ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

۹ - جمله های مناسبی بسازید طوری که این کلمات در آخر جملات قرار بگیرد.

- ☐ خ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

← خواهیم خورد

← خواهیم خواند

← خواهند آمد

۱۰ - کلمات هم خانواده را هم رنگ کنید.

- ☐ خ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

تعجب

فصل

دقیقه

عجایب

عجیب

فاصله

تدریس

دقیق

درس

فصول

دقت

حفظ

مدرسه

درس بزرگ

روزی الاغ یک کشاورز داخل چاهی افتاد و شروع کرد به سر و صدا کردن. صاحب الاغ که نمی دانست چگونه الاغ را از چاه بیرون بکشد، بعد از مدتی فکر کردن، با خودش گفت: «چاه که آب ندارد و در نهایت باید پر شود، الاغ هم که پیر است، بنابراین بیرون آوردن الاغ هیچ سودی ندارد.»

از جا بلند شد و به سراغ همسایگانش رفت و از آن ها خواست در پر کردن چاه به او کمک کنند تا الاغ بیچاره بیشتر از آن عذاب نکشد. هر کدام از همسایگان با بیلی در دست، به کمک او آمدند. با ریخته شدن خاک به درون چاه، الاغ شروع کرد به بی قراری و زدن خود به دیوار های چاه. او با صدای بلند عرعر می کرد.

بعد از مدتی دیگر صدای الاغ نیامد. چه اتفاقی افتاده بود؟ آیا الاغ بیچاره به این زودی زنده به گور شده بود یا قضیه چیز دیگری بود؟

صاحب الاغ وقتی دیگر صدای الاغش ا نشنید به درون چاه نگاه کرد و در کمال تعجب دید هر بار که خاک به چاه ریخته می شود، الاغ خاک را پشت سر خود می تکاند و روی آن می ایستند و الاغ آن قدر این کار را ادامه داد که توانست به دهانه ی چاه برسد و موجب شگفتی صاحب خود و همسایگان شود.

کشاورز و همسایه های او، آن روز از الاغ درس بزرگی آموختند.

☐ خ خ

☐ خ

☐ ق

☐ ن

درست و نادرست بودن جمله های زیر را مشخص کنید.

(الف) همسایه ها با بیل الاغ را نجات دادند. ☐ درست ☐ نادرست

(ب) الاغ مال یک کشاورز بود. ☐ درست ☐ نادرست

(ج) الاغ چگونه خود را نجات دارد؟

واژگان درس ۸ (پیراهن بهشتی)

کلمات هم خانواده

- حضرت: حضور، حاضر
- لطیف: لطف، لطافت
- نرم: نرمی، نرمش
- ضعیف: ضعف، تضعیف، مستضعف
- فقیر: فقر، فقرا
- عروسی: عروس
- کلام: کلمه، تکلم، مکالمه
- سعادتمند: سعادت، مسعود، سعید
- خبر: اخبار، باخبر، مخابرات
- جاری: جریان، مجری، اجرا
- عطر: معطر، عطار

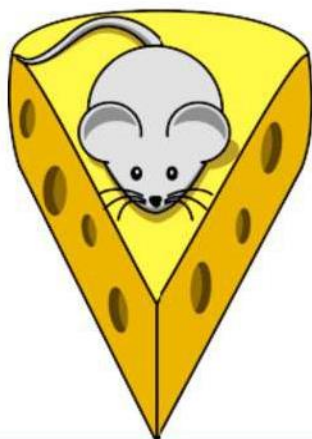
کلمات متضاد (مخالف)

- نو ≠ کهنه
- نرم ≠ زبر
- ضعیف ≠ قوی
- فقیر ≠ ثروتمند
- سعادتمند ≠ بدبخت
- نیازمند ≠ بی نیاز، ثروتمند
- مهربانی ≠ نامهربانی
- خوشحال ≠ ناراحت
- زیبا ≠ زشت
- جلو ≠ عقب
- زود ≠ دیر
- بهشت ≠ جهنم

- رکوع: حالتی خمیده مانند تعظیم کردن در نماز
- غرق: فرو رفتن در آب
- ماهتاب: مهتاب
- همهمه: سر و صدا، شلوغی
- سکوت: خاموشی

کلمات مترادف (هم معنی)

- حضرت: کلمه ای که برای احترام بیشتر از نام بزرگان می آورند.
- لطیف: نرم و خوشایند
- ضعیف: بی حال و ناتوان
- فقیر: نیازمند، تهی دست
- کلام: سخن
- نخست: ابتدا، اول
- سعادتمند: خوشبخت، رستگار
- جبرئیل: فرشته ی وحی
- فرمان: دستور
- زمزمه: صدای ضعیف حرف زدن آهسته، پچ پچ
- عطر: بوی خوش
- جاری: روان
- فرمودند: امر کردند
- فرمان: دستور
- فوری: سریع
- قیام: ایستادن
- قامت: قد

به نام خداوند رنگین کمان

کاربرگ فارسی درس ۸ (پیراهن بهشتی)

پایه سوم

نام و نام خانوادگی:

کلمه های مهم املائی

صدای ضعیف - حضرت محمد (ص) - پیراهن - فوری - دعا - رسول خدا - بهشت - عروسی اش
لطیف - کهنه - سعادتمند - قرآن - گذاشت - لحظه - حضرت فاطمه - جبرئیل - فقیر - هرگز
برق - امام علی - عطر

۱ - هم معنی کلمه های زیر را بنویسید.

☐ خ خ
☐ خ
☐ ق
☐ ن

← سعادتمند	← سکوت	← نخست
← لطیف	← عطر	← زمزمه
← فوری	← جبرئیل	← همهمه

۲ - هم خانواده ی کلمه های زیر را بنویسید.

☐ خ خ
☐ خ
☐ ق
☐ ن

= سعادتمند	= لحظه	= لطیف
= نیاز	= حضرت	= نخست
= رسول	= سلام	

۳ - متضاد (مخالف) کلمه های زیر را بنویسید.

☐ خ خ
☐ خ
☐ ق
☐ ن

نیازمند ≠	فوری ≠	فقیر ≠
لطیف ≠	ساده ≠	نو ≠

۴ - با هر دو کلمه، یک جمله ی زیبا بسازید.

- ☐ خ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

لحظه - چشم ها :

بهشتی - لطیفی :

فوری - کلام :

۵ - جدول زیر را کامل کنید.

- ☐ خ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

نویسنده	خواننده	گرسنه	تشنه	راننده	ساده
گان	نویسندگان				
گی	نویسندگی				

- ☐ خ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

۶ - از بین کلمه های زیر، آن هایی را که با « خوش » ترکیب می شوند، بنویس.

کردار - بو - صحبت - رفتار - نگاه - زبان - حال - شادی - کار - اخلاق

.....

۷ - هر جمله را به کلمه ی مربوط به خودش وصل کنید.

- ☐ خ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

- گلی که بوی خوبی دارد
- خوش بو
- کسی که شاد است
- خوش مزه
- کسی که قیافه ی خوبی دارد
- خوش قیافه
- غذایی که مزه ی خوبی دارد
- خوش حال

۸ - متن زیر را بخوانید و داخل کمانک علامت مخصوص قرار دهید.

- ☐ خ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

نام دختر حضرت محمد ()، حضرت فاطمه () است. ایشان با امام علی () ازدواج کردند.

فرزند آن ها امام حسن () و امام حسین () و حضرت زینب () بودند.

واژگان درس ۹ (بوی نرگس)

کلمات هم خانواده

- سفالی: سفالگری، سفال
- طبیعت: طبیعی
- اطراف: طرف
- عزیز: عزّت
- غایب: غیب
- وفا: وفادار، باوفا، وفاداری

کلمات متضاد (مخالف)

- بهترین # بدترین
- پر # خالی
- سخت # آسان
- بی انتها # محدود
- زیبا # زشت
- استوار # سست
- غایب # حاضر
- وفا # بی وفایی

کلمات مترادف (هم معنی)

- سفالی: ظروف و اشیاء گلی
- دل نشین: خوشایند
- نغمه: آواز، نوا
- اطراف: دور و بر، جمع طرف
- بی انتها: بی پایان، پهناور
- چشم نواز: تصویری زیبا که گویی چشم را نوازش می‌دهد.
- استوار: پابرجا، محکم، ثابت
- عطر: بوی خوش
- زعفران: گیاهی خوشبو که از آن برای رنگ دادن به غذا هم استفاده می‌کنند.
- ریحان: نوعی سبزی خوشبو
- عزیز: گرمی
- فروغ: روشنایی
- دیده: چشم
- جویبار: جوی بزرگ که از جوی های کوچک تشکیل شده باشد.

کاربرگ فارسی درس ۹ (بوی نرگس)

پایه سوم

نام و نام خانوادگی:

کلمه های مهم املائی

ریحان - غایب - دل نشین - سرود - اطراف - موسیقی - اَمّا - چشم نواز - بی انتها - سفالی
عطر - حس - فروغ - زعفران - طبیعت - نغمه

۱ - هم معنی کلمه های زیر را بنویسید.

زعفران ←	غایب ←	سفالی ←	دل نشین ←
چشم نواز ←	فروغ ←	بی انتها ←	نغمه ←

۲ - هم خانواده ی کلمه های زیر را بنویسید.

حس =	دل =	ظهور =	اطراف =
منتظر =	طبیعت =	رنگارنگ =	

۳ - متضاد (مخالف) کلمه های زیر را بنویسید.

غایب ≠	تمیز ≠	سخت ≠
فروغ ≠	گرسنه ≠	پیر ≠
آشنا ≠	بلند ≠	دور ≠

۴ - مانند نمونه در جای خالی کلمه ی مناسب بنویسید. نمونه: نان برشته

روستای	باد	دانش آموز	نغمه ی
آواز	سیب	لباس	جنگل

۵ - جمله های کامل را مشخص کنید و جمله های ناقص را کامل کنید.

- ☐ خ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

☐ دریا آبی و بی انتهاست

☐ تو آفتاب وفایی خدا کند که بیایی

☐ هر جا که میروم، بوی بهترین

☐ پرهای رنگارنگ پرندگان

☐ چه قدر سخت است که

☐ بوی گل اطرافم را

۶ - جمله ها را با توجه به کلمات داخل کمانک تغییر دهید.

دیروز پدرم با هواپیما از مسافرت آمد.

- ☐ خ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

..... (امروز)

من هر روز از شنبه تا چهارشنبه به مدرسه میروم.

..... (آن ها)

۷ - موضوع کلی زیر را به موضوع های کوچکتر تبدیل کنید و در مورد هر کدام که اطلاعات بیشتری دارید، یک بند بنویسید.

موضوع کلی: ورزش

- ☐ خ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

موضوع کوچک تر: ۱- ۲-

.....

.....

.....

.....

.....

واژگان درس ۱۰ (یار مهربان)

کلمات هم خانواده

- اغلب: غالب، مغلوب، غلبه
- مراقب: مراقبت، رقیب
- لذت: لذیذ
- تشکر: شکر، متشکر
- گرما: گرم، گرمی
- حس: احساس، محسوس، حساس
- ضربان: ضربه، ضرب، مضرب
- تپش: تپیدن، تپنده
- مهربان: مهربانی، مهر
- شعر: شاعر، شعور
- متوجه: توجّه، توجیه
- شکایت: شاکی
- حقیقت: حق
- خلاصه: خالص، خلاص
- مختلف: اختلاف، مخالف، خلاف
- گشودن: گشایش، گشاد

کلمات متضاد (مخالف)

- دوستی ≠ دشمنی
- بهتر ≠ بدتر
- نو ≠ کهنه، قدیمی
- زیبا ≠ زشت
- نزدیک ≠ دور
- کوچولو ≠ بزرگ
- گرما ≠ سرما
- قشنگ ≠ زشت
- باخبر ≠ بی خبر
- حقیقت ≠ دروغ
- دوست ≠ دشمن
- با سواد ≠ بی سواد
- خوشحال ≠ ناراحت
- خیالی ≠ واقعی
- سوار ≠ پیاده
- مختلف ≠ یکسان
- باز ≠ بسته
- گشودن ≠ بستن
- دور ≠ نزدیک

کلمات مترادف (هم معنی)

- اغلب: بیشتر
- مراقب: مواظب
- بعضی: برخی
- آسیب: صدمه
- تشکر: سپاس گزاری
- آغوش: بغل
- نغمه: نوا، صدای خوش
- حرف: سخن
- متوجه شدن: فهمیدن
- آزده: ناراحت
- نزد: پیش
- حقیقت: واقعیت
- دوش: شانه
- گشودن: باز کردن
- آسیب: صدمه
- لذت: حالت خوشایند و خوب

به نام خداوند رنگین کمان

کاربرگ فارسی درس ۱۰ (یار مهربان)

نام و نام خانوادگی:

پایه سوم

کلمه های مهم املائی

آغوش - اغلب - زیبایی - آسیبی - مراقب - حالتان - تشکر - همراهان - لحظه - حس - تپش
ضربان - نغمه - حتماً - خلاصه - شعر - بعضی - خوش حال - متوجه - آزرده - شکایت - اول
اما - ناراحت - شناختم - مثلاً - لذت - گذشت - وقتی - حالت - پرت - بچه ها - می خوانید
گشوده ای - مدت

۱ - هم معنی کلمه های زیر را بنویسید.

صمیمی ←

آسیب ←

شریف ←

اغلب ←

لذت ←

واضح ←

خ خ

خ

ق

ن

۲ - هم خانواده ی کلمه های زیر را بنویسید.

حقیقت =

شعر =

سفر =

نور =

متوجه =

خیالی =

مدرسه =

تشکر =

حس =

مراقبت =

کتاب =

خبر =

خ خ

خ

ق

ن

۳ - متضاد (مخالف) کلمه های زیر را بنویسید.

حقیقی ≠

گشوده ≠

باخبر ≠

اول ≠

دوستان ≠

آزرده ≠

خیلی ≠

گرما ≠

خ خ

خ

ق

ن

۴ - کدام یک از کلمات زیر با « مند » ترکیب می شوند؟ دور آن ها خط بکشید.

- ☐ خ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

همراه - هنر - توان - درد - کار - دوست - دانش - ارزش - ثروت

۵ - مانند نمونه کامل کنید.

شست	سارا میوه را شست.
خورد	سارا میوه را
خوابید	رضا

- ☐ خ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

۶ - کدام کلمه برای کامل کردن جای خالی جمله های زیر مناسب است؟ آن ها را بنویسید.

او وقتی آزرده می شود نزد آموزگار می کند. (مراقب - شکایت)

در سفر، ما با آدم ها و جاهای آشنا می شویم. (اغلب - مختلف)

خداوند یکتا، این نقش های زیباست. (اخلاق - خالق)

کتاب را که باز می کنی مثل این است که دو پرنده ای را گشوده ای. (آغوش - بال)

- ☐ خ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

۷ - مانند نمونه جدول را کامل کنید.

کتاب	خانه	وطن	سایه	آغوش
آم				
م				

- ☐ خ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

۸ - جاهای خالی را کامل کنید.

توانمند: به کسی که می گویند. به کسی که دانش دارد می گویند.

به کسی که نیاز دارد می گویند. زورمند: کسی که دارد.

- ☐ خ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

واژگان درس ۱۱ (نویسنده ی بزرگ)

کلمات مترادف (هم معنی)

- بزرگ همت: با گذشت، بخشنده
- بلی: آری
- امرا: امیران، فرمانروایان
- صحرا: بیابان
- حاجت: نیاز، احتیاج
- پشته: توده، تپه، باری که به پشت ببندند.
- فراهم نهادن: آماده کردن
- خلق: مردم، جمعی از مردم
- گرد آمدن: جمع شدن
- عمل: کار
- منت بردن: نیکی و لطف کسی را پذیرفتن
- جوان مردی: بخشنده، مردانگی
- برتر: بهتر، بالاتر
- حکایت: سخن کوتاهی که پند و اندرزی بیان می کند.
- تحصیلات: آموختن دانش، درس خواندن

کلمات متضاد (مخالف)

- بلی ≠ خیر
- بیرون ≠ درون
- مهمان ≠ میزبان
- جوان مردی ≠ ناجوان مردی
- برتر ≠ پایین تر، کمتر
- ابتدا ≠ انتها
- ادامه دادن ≠ پایان دادن
- برگشتن ≠ رفتن
- با ارزش ≠ بی ارزش
- افتخار ≠ سرافکندگی
- آرامگاه: مقبره
- به حاجتی: برای کاری
- سماء: سفره
- حاصل: نتیجه
- امرای عرب را: برای فرمانروایان
- مجازات: تنبیه
- مژده: خبر خوب
- شگفتی: تعجب

کلمات هم خانواده

- قربان: قربانی
- امرا: امیر، امارت، امر
- حاجت: احتیاج، محتاج
- خلق: خالق، مخلوق، خلقت
- عمل: عامل، معامله، عملیات
- منت: ممنون، تمنا
- سفر: مسافرت، مسافر
- تحصیلات: محصل، محصول، حاصل، تحصیل
- زیارت: زائر، مزار
- افتخار: فخر، مفتخر، فاخر
- شعر: شاعر، شعور، مشاعره
- احادیث: حدیث، محدثه
- آثار: اثر، تأثیر، موثر
- علاقه: تعلق

کاربرگ فارسی درس ۱۱ (نویسنده ی بزرگ)

پایه سوم

نام و نام خانوادگی:

کلمه های مهم املائی

حکایت - بزرگ همت - قربانی - امرای عرب - سماط - آثار - حاجتی - علاقه - پشته - منت
فراهم نهاده - گرد آمده اند - سعدی - بغداد - حتماً - حاتم طایی - آرامگاه - تحصیلات - سوریه
خلق - روم - زیارت - مکه - خاطرات - اهل - جوان مردی - شعر - احادیث - فرهنگی

۱ - هم معنی کلمه های زیر را بنویسید.

☐ خ	← آرامگاه	← پشته	← گردآمدند
☐ خ	← خلق	← امرای عرب	← آرامش
☐ ق	← آرامش	← احادیث	← سماط
☐ ن	← فراهم نهادن	← حاتم طایی	← حاجت

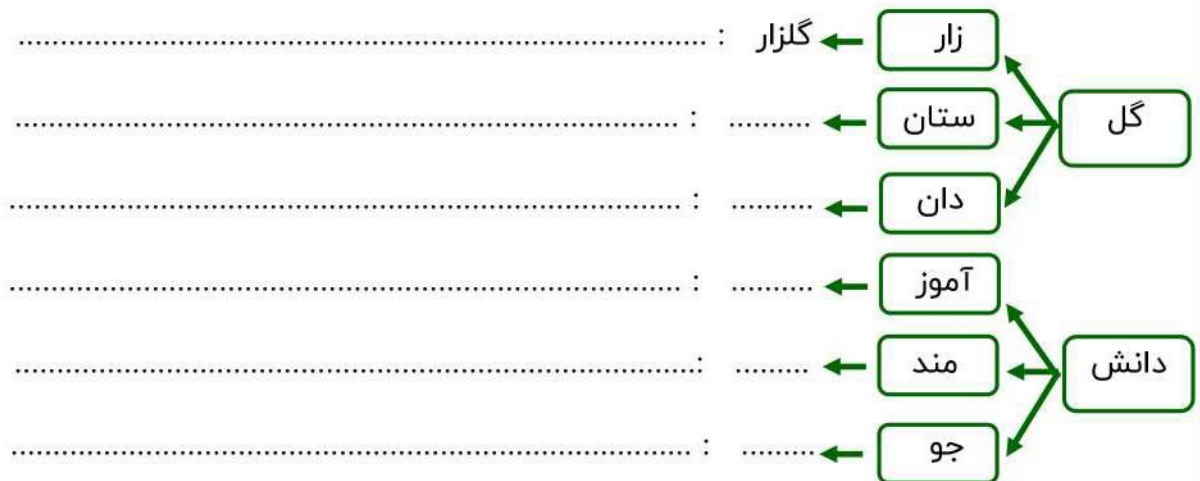
۲ - هم خانواده ی کلمه های زیر را بنویسید.

☐ خ	= کامل	= احادیث	= آرامگاه
☐ خ	= حاجت	= سفر	= حاصل
☐ ق	= افتخار	= خلق	
☐ ن			

۳ - متضاد (مخالف) کلمه های زیر را بنویسید.

☐ خ	تاریک ≠	بزرگ ≠	کامل ≠
☐ خ	خوش بو ≠	بیشتر ≠	جوانمردی ≠
☐ ق			
☐ ن			

۴ - کامل کنید و جمله بسازید.

۵ - جمله های نامرتب زیر را مرتب کنید.

هستند - تاکنون - سعدی - آثار - با - کشور - مردم - ما - گذشته - از - آشنا

بسیاری - آثار - و - آن ها - علاقه - به - دارند - دنیا - نیز - از - مردم - را - سعدی - می خوانند

۶ - کدام کلمه در شکل سمت چپ هست ولی در شکل سمت راست آن را پیدا نمی کنید؟ دور آن را خط بکشید.

سعدی - آثار - خاطرات - گذشته

مکه - علاقه - افتخارات - سوریه

امرا - قربانی - صحرا

آثار - گذشته - افتخارات - حتماً

علاقه - سوریه - صحرا - امرا

سعدی - خاطرات - مکه

۷ - هر جمله را با واژه ای کامل کنید که از «کلمه + ستان» درست شده باشد.

خواهرم برای ادامه ی تحصیلات خود، به نزدیک خانه می رود.

پدر علی پزشک ابن سینا است.

برادر کوچولوی مهدی هر روز به می رود.

اگر در فریاد بزنی، صدا چند بار تکرار می شود.

۸ - کامل کنید.

.....
.....
.....

- ☐ خ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

۹ - بخوان و بیندیش.

« خیر و شر »

در زمان های گذشته پادشاه مهربانی در سرزمین باختر فرمانروایی می کرد.

پادشاه دو شاهزاده ی جوان داشت. پادشاه تصمیم گرفت قبل از این که عمرش تمام شود، سرزمینش را به دو قسمت مساوی تقسیم کند و هر یک از قسمت ها را به یکی از شاهزاده ها بدهد. وقتی شاهزاده ها قسمتی از سرزمین باختر را گرفتند، هر کسی به راه خود رفت. یکی از شاهزاده ها بسیار عادل بود و دنبال نام نیکو و دعای خیر بود. شاهزاده ی دیگر ظالم بود و دنبال جمع آوری مال و ثروت بود. پسر عادل با نیازمندان و یتیمان مهربانی می کرد. به سپاه خود به مقدار کافی پول می داد. برای مردم خانه می ساخت و مردم هم او را به دلیل انجام این کارها دعا می کردند. اما پسر دیگر به دلیل غرور و ظلمی که داشت، دشمن هایش به او حمله کردند و تخت و تاج و ثروتش را گرفتند.

«بوستان سعدی»

الف) چرا یکی از شاهزاده ها به مردم ظلم می کرد؟

- ☐ خ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

ب) فکر می کنید رابطه ی آن دو برادر باهم چگونه بود؟ چرا؟

ج) می توانی بگویی به هر کدام از شاهزاده ها چه کسری از مساحت سرزمین باختر رسیده بود؟

واژگان درس ۱۲ (ایران عزیز)

کلمات هم خانواده

- عزیز: عزّت
- فریبا: فریب، فریبنده
- نعمت: انعام، نعیم
- مقدّس: قدس، تقدیس، قدسی، قداست
- باقی: بقاء، ابقاء، باقی‌مانده
- صبر: صبور، صابر
- عاشق: عشق، معشوق
- خدمت: خادم، خدمه، مستخدم، استخدام
- هنر: هنرمند، هنری
- علم: عالم، معلّم، معلوم، تعلیم
- دانش: دانشمند، دانشجو، دانشگاه، دانش آموز
- پاکان: پاکی، پاک
- طمع: طمّاع
- حریص: حرص
- حفظ: حافظه، محفوظ، محفّظه

کلمات متضاد (مخالف)

- عزیز ≠ ذلیل
- زیبا ≠ زشت
- باز ≠ بسته
- بسیار ≠ کم
- مقدّس ≠ نامقدّس، ناپاک
- برازنده ≠ نالایق، ناشایست
- باقی ≠ فانی
- خوب ≠ بد
- صبور ≠ عجول، کم صبر
- عاشق ≠ متنفر
- خدمت ≠ خیانت
- رونق ≠ کساد، رکود
- پاک ≠ ناپاک، کثیف
- حریص ≠ قانع
- خواب ≠ بیدار

کلمات مترادف (هم معنی)

- زرخیز: دارای خاک حاصل خیز و معدن های با ارزش
- فریبا: بسیار زیبا و دل فریب
- خلیج: پیش رفتگی نسبتا وسیع آب در خشکی
- دل انگیز: زیبا و دوست داشتنی
- مقدّس: پاک
- برازنده: مناسب، شایسته
- آغوش: بغل
- صبور: بردبار، شکیبا
- میهن: وطن، کشور
- رونق: رواج، شکوفایی، پیشرفت
- گسترد: گسترش داد، پهن کرد
- زاد: به دنیا آورد
- پرورد: پرورش داد
- زادگاه: محلّ تولّد
- طمع: حرص، زیاده خواهی
- نهراسیم: نترسیم
- می رباید: می دزد

به نام خداوند رنگین کمان

کاربرگ فارسی درس ۱۲ (ایران عزیز)

پایه سوم

نام و نام خانوادگی:

کلمه های مهم املائی

طمع - فریبا - نعمت - خلیج - دل انگیز - مقدّس - زادگاه - برازنده - زرخیز - عاشق - میهن
صبور - زاد - خیّام - آغوش - بوعلی سینا - طمع - می‌رباید - حافظ - حریص - حفظ - مولوی - خطر
- رونق - سو - نهراسیم

۱ - هم معنی کلمه های زیر را بنویسید.

☐ خ	← زادگاه	← فریبا	← پرورد
☐ خ	← دو سو	← نهراسیم	← طمع
☐ ق	← گسترده	← می‌رباید	← رونق
☐ ن	← دل انگیز	← زرخیز	← حریص
		← حفظ	← آغوش

۲ - هم خانواده ی کلمه های زیر را بنویسید.

☐ خ			
☐ خ			
☐ ق			
☐ ن			
	نعمت =	طمع =	حریص =
	مقدس =	صبور =	عاشق =

۳ - متضاد (مخالف) کلمه های زیر را بنویسید.

☐ خ			
☐ خ			
☐ ق			
☐ ن			
	صبور ≠	رونق ≠	خوب ≠
	پاک ≠	زیبا ≠	خطر ≠

۴ - جاهای خالی را با کلمه های مناسب کامل کنید.

- ☐ خ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

این زمین زادگاه خاک پاک که همه چشم دوخته‌اند، به همه با دهان های که اگر خواب بمانیم، ز ما می‌گیرند به زور، آن چه داریم برای خود ماست، مال ما ایرانی هاست.

۵ - جمله های نامرتب زیر را مرتب کنید.

- ☐ خ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

با - کویر - کسی - چه - شالیزار - می‌داند - تفاوت - را ؟

دو نفر - را می‌شناسم - که - در - و الوند - کوه نوردی - کرده‌اند - دماوند.

۶ - هر جمله را با یکی از کلمه های داده شده کامل کنید.

می‌گیرند - گسترده - پرورده است - می‌ربایند - حفظ کنیم - نه‌راسیم

- ☐ خ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

او امروز سفره ی ناهار را بر روی زمین

چه خوب است که کشف چیزهای جدید

این مادر، فرزندان خوب و صبوری

اگر غافل باشیم و خواب بمانیم طمع کاران هر چه داریم را به زور از ما

آن پدر و پسر مهربان، پس از مدّت ها که همدیگر را می‌بینند، می‌دوند و یکدیگر را در آغوش

۷ - به کلمه های زیر « دان » اضافه کنید و معنی هر کدام را بنویسید.

- ☐ خ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

قلم یعنی

گل یعنی

شمع یعنی

یخ یعنی

۸ - نام چهار شاعر و دانشمند ایرانی که در متن درس آمده به ترتیب حروف الفبا بنویسید.

- ☐ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

۹ - زیر کلمه های ناهماهنگ خط بکشید.

- ☐ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

دندان	شمعدان	قندان	یخدان
گلدان	خندان	چمدان	شادمان

واژگان درس ۱۴ (ایران آباد)

کلمات هم خانواده

- موضوع: وضع، وضعیت، اوضاع
- رسم: مراسم، مرسوم
- مشورت: شورا، مشاور، مشاوره
- بحث: مباحثه، مبحث، مباحث
- اصلی: اصل، اصیل، اصالت
- مختلف: اختلاف، مخالف
- مناطق: منطقه
- حفظ: حافظ، محافظ، حفاظت، محفظه
- اهمیت: مهم
- علم: عالم، علمی، معلّم، معلوم
- صنعت: مصنوعی، صنعتی
- معروف: معارفه، عرفان، عارف
- دفاع: مدافع، دفع
- شجاعانه: شجاع، شجاعت

کلمات متضاد (مخالف)

- گروهی ≠ فردی، انفرادی
- نخست ≠ آخر، پایان
- اصلی ≠ فرعی
- پرتلاش ≠ تنبل
- برخاست ≠ نشست
- گذشته ≠ آینده
- مختلف ≠ یکسان
- با ارزش ≠ بی ارزش
- با اهمیت ≠ بی اهمیت
- پیشرفت ≠ پسرفت
- معروف ≠ گمنام
- شجاع ≠ ترسو
- دفاع ≠ حمله
- آینده ≠ گذشته
- دشمن ≠ دوست

کلمات مترادف (هم معنی)

- رسم: روش، عادت
- مشورت: نظر دیگران را خواستن
- سخن: حرف
- هم فکری: باهم در مورد موضوعی فکر کردن
- بحث: گفت و گو
- نخست: اول، ابتدا، آغاز
- مرزنشینان: کسانی که در مناطق مرزی کشور زندگی می‌کنند.
- برخاست: بلند شد
- آموخت: یاد گرفت
- مناطق: منطقه ها
- حفظ: نگهداری
- همبستگی: اتحاد، همدلی، همراهی
- شجاعانه: دلاورانه
- وطن: میهن
- صمیمی: همدل و مهربان
- خویش: فرد
- وظیفه: تکلیف

واژگان درس ۱۵ (دریا)

کلمات هم خانواده

- افق: آفاق
- موج: امواج، مواج
- لذت: لذیذ

کلمات متضاد (مخالف)

- پهناور ≠ تنگ
- رام ≠ سرکش
- دل گشا ≠ دل گیر
- پیدا ≠ پنهان
- گرم ≠ سرد
- روشن ≠ تاریک

کلمات مترادف (هم معنی)

- افق: اطراف آسمان، کنار آسمان
- پهناور: گسترده و وسیع
- غوطه ور: فرو رفتن در آب دریا
- کبود: آبی تیره
- می خزد: بلند می شود، بر می خیزد
- رام: آرام
- زلال: روشن و شفاف (صاف)
- دل گشا: خوش منظره و با صفا
- ساحل: کنار دریا یا رودخانه و دریاچه

کاربرگ فارسی درس ۱۴ (ایران آباد)

پایه سوم

نام و نام خانوادگی:

کلمه های مهم املائی

صنعت - معروف - اتحاد - احمد کشوری - نخست - رسم - ابتدا - گفت و گو - مشورت - درباره
هم فکری - بحث - جغرافیا - نظر - مرزنشینان - نگهبان اصلی - وظیفه - مناطق - رهبر - مرزی -
برخاست - گذشته - محلی - گنجینه ای - ملی - حفظ - سربلند - همبستگی - پاسداری - تکیه -
قرآن - بچه ها - پیروزی - موفق - دقت - باعث - یاور - اعضا - صحبت - رزمندگان - دفاع مقدس
- بجویم - شجاع - وطن - مصطفی اردستانی - موضوع - میهن - علی اکبر شیرودی - عباس
بابایی - دلاورانه - حتی - وجب

۱ - هم معنی کلمه های زیر را بنویسید.

همیشگی ←	نخست ←	دفاع ←
مشورت ←	بحث ←	مرزنشینان ←
اهمیت ←	هم فکری ←	ملی ←
برخاست ←	رزمنده ←	حفظ ←
مناطق ←	گفت و گو ←	

۲ - هم خانواده ی کلمه های زیر را بنویسید.

متحد =	شکل =	محافظت =	صنایع =
منطقه =	اصلی =	شاهد =	تدریس =

۳ - متضاد (مخالف) کلمه های زیر را بنویسید.

بلند ≠	گذشته ≠	دوست ≠	نخست ≠
اصلی ≠	خوش حال ≠	ابتدا ≠	با ارزش ≠

۴ - کامل کنید.

- ☐ خ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

نَجَّار کسی است که درست می‌کند و محل کار اوست.

کَفَّاش کسی است که درست می‌کند و محل کار اوست.

قَنَاد کسی است که می‌فروشد و محل کار اوست.

قَضَاب کسی است که می‌فروشد و محل کار اوست.

۵ - جمله ی زیر را بخوانید و هر بار کلمه ی داده شده را به جمله اضافه کنید.

مردم، میهن خویش را دوست دارند.

- ☐ خ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

..... (بسیار)

..... (همه ی)

..... (عزیز)

۶ - کلمات خواسته شده را از جعبه ی کلمات پیدا کنید و بنویسید.

همدلی - نگهبانی - گنجینه - وظیفه - نمایندگی

شجاعانه - همکاری - همبستگی - دلاورانه - معروف

- ☐ خ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

دو کلمه که آخر « انه » دارند:

دو کلمه که آخر « گی » دارند:

سه کلمه که ابتدای آن ها « هم » دارد:

۷ - کامل کنید.

او

محمد

علی با مادرش

رفت

.....

.....

.....

- ☐ خ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

شکر نعمت

سعدی، شاعر بزرگ ایران، از زادگاهش شیراز به شهر بغداد رفت تا در مدرسه ی نظامیه بغداد تحصیل کند. او در دوران تحصیل، کار هم می‌کرد. اما بیشتر وقت ها در فقر بود. یک بار او برای انجام کاری به شهر کوفه رفت. در بین راه کفش کهنه اش به کلی پاره شد و او با پای برهنه به راهش ادامه داد.

او پی در پی زیر لب می گفت: «ای خدای بزرگ! خودت شاهد هستی من هرگز به خاطر فقر و تنگ دستی اعتراضی نکرده‌ام ولی اکنون بی کفشی را نمی‌توانم تحمل کنم.»

در همین موقع به جلوی مسجد بزرگ کوفه رسید و وارد مسجد شد و در گوشه ی صحن مسجد ایستاد. نگاهی به اطراف انداخت تکانی خورد و لبانش را گاز گرفت و بعد دو دستش را به سمت آسمان بلند کرد و گفت: «خدایا! شکرت. شکر که اگه کفش ندارم، دو پای سالم دارد.»

«بر اساس حکایتی از گلستان سعدی»

درست و نادرست بودن عبارت های زیر را مشخص کنید.

الف) سعدی در دوران تحصیل کار هم می‌کرد. ☐ درست ☐ نادرست

ب) سعدی به خاطر فقر اعتراض کرد. ☐ درست ☐ نادرست

ج) سعدی دو پا نداشت. ☐ درست ☐ نادرست

☐ خ خ

☐ خ

☐ ق

☐ ن

واژگان درس ۱۵ (دریا)

کلمات هم خانواده

- افق: آفاق
- موج: امواج، مواج
- لذت: لذیذ

کلمات متضاد (مخالف)

- پهناور ≠ تنگ
- رام ≠ سرکش
- دل گشا ≠ دل گیر
- پیدا ≠ پنهان
- گرم ≠ سرد
- روشن ≠ تاریک

کلمات مترادف (هم معنی)

- افق: اطراف آسمان، کنار آسمان
- پهناور: گسترده و وسیع
- غوطه ور: فرو رفتن در آب دریا
- کبود: آبی تیره
- می خزد: بلند می شود، بر می خیزد
- رام: آرام
- زلال: روشن و شفاف (صاف)
- دل گشا: خوش منظره و با صفا
- ساحل: کنار دریا یا رودخانه و دریاچه

به نام خداوند رنگین کمان

کاربرگ فارسی درس ۱۵ (دریا)

پایه سوم

نام و نام خانوادگی:

کلمه های مهم املائی

ساحل - تن - زلال - غوطه - صورت - بی خیال - آئینه ای - پهناور - روشن - خورشید - ماسه -
دل گشا - خواب آلود - کبود - افق - لذت - نوازش - می خیزد

۱ - هم معنی کلمه های زیر را بنویسید.

☐ خ
☐ خ
☐ ق
☐ ن

← غوطه	← کبود	← گسترد
← زلال	← لذت	← پهناور
← بی خیال	← افق	← دل گشا

۲ - هم خانواده ی کلمه های زیر را بنویسید.

☐ خ
☐ خ
☐ ق
☐ ن

= مثل	= موج
= پاک	= لذت

۳ - متضاد (مخالف) کلمه های زیر را بنویسید.

☐ خ
☐ خ
☐ ق
☐ ن

پیش ≠	روشن ≠	مرده ≠
جلو ≠	آشکار ≠	پیدا ≠
گرم ≠	شور ≠	نرم ≠

۴ - مانند نمونه کامل کنید.

☐ خ خ

☐ خ

☐ ق

☐ ن

مادر مثل خورشید است. یعنی با مهربانی‌اش به زندگی ما گرما می‌بخشد.

دریا مثل است. یعنی

معلم مثل است. یعنی

۵ - چند کلمه بنویس که بتوان با اضافه کردن «ا» کلمه ی جدیدی ساخت.

☐ خ خ

☐ خ

☐ ق

☐ ن

کلمه	ترکیب با «ا»	کلمه ی جدید	ساخت جمله
گوش	گوش + ا	گوشه	مربع چهار گوشه ی راست دارد.

۶ - با کلمات داده شده جمله ها را کامل کنید.

پایه - چشمه - دسته - گوشه

..... صندلی معلم، چوبی است.

در ایران های آب زیادی دیده می‌شود.

دیروز میز رادین شکست.

سارا، گلدانش را در کلاس گذاشت.

☐ خ خ

☐ خ

☐ ق

☐ ن

۷ - مانند نمونه ترکیب مناسب بسازید. نمونه: منظره ی دل گشا

دریای کودک بلند

ماسه های دریا بزرگ

☐ خ خ

☐ خ

☐ ق

☐ ن

۸ - موضوع کلی «دریا»، موضوع کوچک تر «ساحل دریا»، یک بند بنویس و از این کلمات در بند نویسی استفاده کنید.

☐ خ خ

☐ خ

☐ ق

☐ ن

می‌ریزد - می‌کشید - می‌آید - می‌رود - می‌خزید

واژگان درس ۱۶ (اگر جنگل نباشد)

کلمات هم خانواده

- مشغول: اشغال، شغل، اشتغال، مشغله
- مراقب: رقیب، رقابت

کلمات متضاد (مخالف)

- مرکز ≠ حاشیه
- دور ≠ نزدیک
- ویران ≠ آباد
- سکوت ≠ فریاد، همهمه
- آهسته ≠ تند
- مشغول ≠ بیکار
- آینده ≠ گذشته
- معلوم ≠ نامعلوم
- زشت ≠ زیبا
- آغاز ≠ پایان
- نسیم ≠ توفان
- ضرر ≠ فایده
- شاید ≠ حتما

کلمات مترادف (هم معنی)

- غرش: صدای بلند و ترسناک
- زوزه: صدای بعضی از حیوانات مانند گرگ
- گسترده: بزرگ، وسیع
- کمین کردن: پنهان شدن در جایی برای حمله ی ناگهانی
- مشغول: سرگرم
- حاشیه: کنار، گوشه
- مواد سمّی: موادی که به بدن آسیب می‌رسانند.
- ویران: خراب
- آغاز: شروع
- آب تنی: شستشوی بدن در آب، شنا کردن
- کرگدن: جانوری خیلی بزرگ با پوست کلفت و با یک یا دو شاخ روی پوزه
- فراهم: آماده

به نام خداوند رنگین کمان

کاربرگ فارسی درس ۱۶ (اگر جنگل نباشد)

پایه سوم

نام و نام خانوادگی:

کلمه های مهم املاي

سندلی - پهناور - غرّش - سکوت - ماقب - هواپیما - حفظ - می‌گذرد - مشغول - مواظب
بازی گوش - حاشیه - روزگاری - تفریح و استراحت - معلوم - کاغذ - موادّ سمّی - اکسیژن -
صدکیلومتر - آغاز - ویران - زوزه - کرگدن

۱ - هم معنی کلمه های زیر را بنویسید.

☐ خ

☐ خ

☐ ق

☐ ن

← مواد سمی	← اکسیژن	← ویران
← کمین کردن	← حفظ	← سکوت
← کرگدن	← پهناور	← حاشیه

۲ - هم خانواده ی کلمه های زیر را بنویسید.

☐ خ

☐ خ

☐ ق

☐ ن

مراتب =	ممکن =	مشغول =
معلوم =	حیوان =	درس =

۳ - متضاد (مخالف) کلمه های زیر را بنویسید.

☐ خ

☐ خ

☐ ق

☐ ن

فایده ≠	روز ≠	شاید ≠	ویران ≠
آغاز ≠	زیبا ≠	سکوت ≠	معلوم ≠

۴ - با کلمه های داده شده، جمله ها را کامل کنید.

اکسیژن - بخشی - تفریح - غیر - کیلومتر - نسیم

این ها فقط از فایده ای جنگل است.

درختان مورد نیاز انسان را فراهم می‌کنند.

در شمال کشور ما هزاران جنگل سرسبز وجود دارد.

☐ خ خ

☐ خ

☐ ق

☐ ن

معمولاً زیر سایه ی درختان خوبی می وزد.

ما گاهی برای گردش و به بوستان می رویم.

جانوران دیگری هم از پلنگ و کرگدن در جنگل زندگی می کنند.

۵ - مانند نمونه، واژه های جدید بسازید و در جمله به کار ببرید.

☐ خ خ

☐ خ

☐ ق

☐ ن

نم + ناک = نمناک: باران بارید و خاک جنگل نمناک شد.

..... = ناک +

..... = ناک +

..... = ناک +

۶ - جمله های بهم ریخته ی زیر را مرتب کنید.

☐ خ خ

☐ خ

☐ ق

☐ ن

یکی از - بهترین - است - جنگل - استراحت - محل های - انسان

مراقب - باید - و کنیم - جنگل ها - باشیم - درختان - حفظ - را

۷ - به هم وصل کنید.

● خراش

● خطرناک

● گردنه ی

● زمین

● دردناک

● غمناک

● صدای

● نمناک

☐ خ خ

☐ خ

☐ ق

☐ ن

واژگان درس ۱۷ (چشم های آسمان)

کلمات هم خانواده

- حال: احوال
- اشتیاق: شوق، مشتاق
- وسیع: وسعت، واسع
- عظیم: عظمت، تعظیم
- معمولاً: معمولی، معمول
- شکل: اشکال، متشکل، تشکیل

کلمات متضاد (مخالف)

- سکوت ≠ سر و صدا
- روز ≠ شب
- شادمان ≠ غمگین
- وصل کردن ≠ جدا کردن
- پایین ≠ بالا

کلمات مترادف (هم معنی)

- معمولاً: بیشتر وقت ها
- آراسته‌اند: آرایش کرده‌اند، زیبا و مرتب کرده‌اند.
- نورافشانی: چراغانی کردن، پر نور کردن فضا و محیط
- عظیم: بزرگ
- فضایی: مربوط به فضا
- اشتیاق: شور و علاقه
- شگفتی: تعجب
- آفرینش: آفریدن، خلقت
- جنب و جوش: جنبش
- جهیدن: پریدن
- لغزنده: لیز
- مخفی: پنهان
- محافظت: مراقبت، نگهداری، مواظب بودن
- بی نهایت: بی پایان
- عنکبوت: نوعی حشره که تار می‌بافد.

به نام خداوند رنگین کمان

کاربرگ فارسی درس ۱۷ (چشم های آسمان)

پایه سوم

نام و نام خانوادگی:

کلمه های مهم املائی

معمولاً - چشمک - تشکر - وصل - نشاط - خیره - هدیه - غرق - روبه رو - بی نهایت - نقطه
احوال پرسى - هیجان انگیز - فضایی - عجیب - پشت بام - رخت خواب - عظیم - شادمان - صاف

۱ - هم معنی کلمه های زیر را بنویسید.

☐ خ	نور افشانی ←	عظیم ←	آفرینش ←
☐ خ	اشتیاق ←	فضایی ←	لذت ←
☐ ق	احوال پرسى ←	غرق شدن ←	آراسته اند ←
☐ ن	مثل ←	خیره شدن ←	معمولاً ←

۲ - هم خانواده ی کلمه های زیر را بنویسید.

☐ خ	نقطه =	حمد =	عظیم =
☐ خ	مشغول =	اشتیاق =	نور =
☐ ق	درخشش =	فصل =	
☐ ن			

۳ - متضاد (مخالف) کلمه های زیر را بنویسید.

☐ خ	شبانه ≠	زیبا ≠	صاف ≠	شب ≠
☐ خ	هرگز ≠	بزرگ ≠	فریاد ≠	خیالی ≠
☐ ق				
☐ ن				

۴ - جدول را کامل کنید.

ا	ستان	انه	کلمه
			دختر
			دوست
			کودک
			گوش
			مرد

- ☐ خ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

۵ - مانند نمونه واژه بسازید و آن را در جمله ی مناسب به کار ببرید.

دوست + انه = دوستانه: ستاره با من رفتاری دوستانه و صمیمی دارد.

مودب + انه = :

کودک + انه = :

زن + انه = :

- ☐ خ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن

۶ - با استفاده از تقارن چهار قسمتی، جدول را کامل کنید.

	بی نهایت				فضا
		نشاط			
			هدیه		خیره
				عظیم	
عجیب	شادمان				
			نقطه		

- ☐ خ خ
- ☐ خ
- ☐ ق
- ☐ ن